

شورای سیاست گذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

خوزستان، دزفول، مرکز آموزش عالی حوزوی الزهرا (س)

معاونت پژوهش

عنوان:

کتابشناسی توصیفی مشکات الأنوار ابوالحسن عاملی فتونی

استاد راهنما:

حجت الاسلام والمسلمین علیرضا عظیمی فر

نگارنده:

فاطمه شهروز نسب

سال تدوین:

۱۴۰۰

صلى الله عليه وآله

تحمیدیه

سپاس خدای را که حق ستایشش بالاتر از حد ستایشگران است، و نعمت هایش مافوق اندیشه ی شمارشگران، حق جویان کوشا از ادای حقش ناتوانند، و همت های دور پرواز آدمیان از درک و احاطه به مقام شامخش نارسا، و حوزه ی اعلای ربوبی اش از نفوذ هشیاران بدور.

با قدرت متعالی اش هستی به مخلوقات بخشید، و بادهای جان فرا به رحمتش وزیدن گرفت، و حرکات مضطرب زمین را با نصب کوه های سربرافراشته تعدیل فرمود.

او با همه موجودات است، بدون پیوستگی، و غیر از همه موجودات است، بدون دوری و گسیختگی، اوست سازنده همه کاینات، بی نیاز از آنکه خود حرکتی کند و ابزاری را وسیله کار خود نماید، اوست بینای مطلق بی احتیاج به دیدگاهی از مخلوقاتش، یگانه خداوندی که نیازی به دمساز ندارد، تا از جدایی اش وحشتی بر او عارض گردد.

نهج البلاغه، خطبه ۱

تقدیم به

حضرت زهرا (سلام الله علیها) و امیرالمومنین (علیه السلام) و فرزندشان صاحب الزمان (علیه السلام)

و تقدیم به روح آسمانی پدرمهربانم که همواره مشوق من در این مسیر بودند.

تقدیر و تشکر

با سپاس و تشکر فراوان از استاد گرامی، استاد راهنما جناب دکتر عظیمی فر که خردمندانه و برادرانه در کمال سعه ی صدر مرا در این راه راهنمایی و یاری کردند.

و سپاس از سرکار خانم فاطمه کاکادزفولی معاونت پژوهش مرکز تخصصی الزهرا (سلام الله علیها) که در این امر دلسوزانه مرا یاری نمودند.

و با تشکر از مادرم، همسر و میوه های دلم حسین و زینب جان و تمامی دوستان و عزیزانی که همیشه در کنارم بودند.

پیشنهادات

- بررسی صحت و سقم روایات استفاده شده در مشکات
- بررسی و مقایسه تفسیر مشکات با یکی از تفاسیر اهل سنت
- بررسی مسائل اعتقادی از تفسیر مشکات
- بررسی مسأله ی تأویل از دیدگاه عاملی فتونی به طور کامل

فهرست منابع

قرآن کریم

منابع فارسی

۱. ایازی، محمدعلی، شناخت نامه ی تفاسیر، ج ۱، رشت: کتاب مبین.
۲. بابایی، علی اکبر، مکاتب تفسیری، ج ۲، چاپ اول، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۶.
۳. بحیرایی، نسرین، منابع علوم و تفسیر قرآن تا پایان قرن پنجم هجری قمری، تهران: فرهنگ سبز، ۱۳۸۸.
۴. حسینی، خسروی، نرم افزار قاموس، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی، بی جا: بی نا، بی تا.
۵. ربانی، محمد حسن، درآمدی بر دانش لغت، ج ۱، قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۳۹۰.
۶. -----، قواعد واژه شناسی قرآن، بی جا: بی نا، بی تا.
۷. -----، واژه شناخت قرآن، مشهد: نور معارف، 1392.
۸. عاملی نباطی فتونی، شریف بن محمد طاهر، ترجمه مرآة الانوار و مشکاة الاسرار، عبدالله صالحی نجف آبادی، ج ۲، چاپ دوم، بی جا: نشر اهل بیت، ۱۳۹۶.
۹. معرفت، محمد هادی، تفسیر و مفسران، ج ۱، قم: مؤسسه فرهنگی انتشاراتی التمهید، ۱۳۷۹.
۱۰. -----، تفسیر و مفسران، ج ۲، چاپ چهارم، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی التمهید، ۱۳۸۷.
۱۱. مهدوی راد، محمد علی، سیر نگارش های علوم قرآنی، تهران: هستی نما، ۱۳۸۴.
۱۲. نصیری، علی، حدیث شناسی، قم: سنابل، ۱۳۸۳.
۱۳. -----، معرفت قرآنی (یادنگار آیت الله محمد هادی معرفت (ره))، ج ۳، چاپ اول، تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۷.

منابع عربی

۱۴. امین، محسن، اعیان الشیعه، حسن امین، ج ۷، بیروت: دارالتعارف للمطبوعات، ۱۴۰۳ ه.ق.

۱۵. بحرانی، یوسف، الحدائق الناضره فی احکام العتره الطاهره، محمدتقی ایروانی، ج ۳، قم: مؤسسه النشر الاسلامی التابعه لجماعه المدرسین، بی تا.
 ۱۶. بروجردی، علی، طرائف المقال فی معرفه طبقات الرجال، سید مهدی رجائی، ج ۱، چاپ اول، قم: مکتبه آیه الله العظمی المرعشی، ۱۴۱۰ ه.ق.
 ۱۷. ذهبی، محمدحسین، التفسیر و المفسرون، ج ۲، القاهره: مکتبه وهبه، بی تا .
 ۱۸. زرقانی، محمد عبدالعظیم ، مناهل العرفان فی علوم القرآن، محسن آرمین، تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۵.
 ۱۹. طهرانی، آقابزرگ، الذریعه إلى تصانیف الشیعۀ، ج ۲ و ۱۳ و ۱۵ و ۲۰، قم: اسماعیلیان، ۱۴۰۸ ه.ق.
 ۲۰. غروی، محمد، مع علما النجف الاشرف، ج ۱، بیروت: دارالثقلین، ۱۴۲۰ ه.ق.
 ۲۱. قمی، شیخ عباس ، الکنی و الالقاب، ج ۱، بی جا: بی نا، بی تا.
 ۲۲. -----، الکنی و الالقاب، محمدهادی امینی، ج ۲، تهران: مکتبه الصدر، ۱۳۶۸.
 ۲۳. مجلسی، محمدباقر، بحارالانوار، إبراهیم المیانجی و محمد الباقر البهبودی، ج ۱۰۲، چاپ سوم، بیروت: دارالاحیاء التراث العربی، ۱۴۰۳ ه.ق.
 ۲۴. موسوی خوانساری، محمدباقر، روضات الجنات فی الاحوال العلماء و السادات، ج ۷، چاپ اول، قم: نشر اسماعیلیان، ۱۳۹۰.
 ۲۵. نجفی جواهری، محمدحسن، جواهر الکلام فی شرح شرائع الإسلام، ج ۲۹، چاپ هفتم، بیروت: دار إحياء التراث العربی، ۱۳۶۲.
 ۲۶. نوری طبرسی، حسین، خاتمه المستدرک، ج ۲، قم: مؤسسه آل البيت علیهم السلام لإحياء التراث ، بی تا.
 ۲۷. نوری، میرزا حسین، مستدرک الوسائل، ج ۳، طبع قدیم، قم: مؤسسه اسماعیلیان، بی تا.
- مقالات
۲۸. آرام، محمدرضا آرام و قاسمی، منوچهر، " تحلیل تطبیقی تأویل آیات در دو کتاب الکشف و کتاب مرآه الانوار و مشکوه الاسرار از منظر بطن معنایی"، فصلنامه عرفان اسلامی، سال چهاردهم، شماره ۵۵، بهار ۱۳۹۷.

۲۹. ایازی، محمدعلی، "راغب اصفهانی، قرآن پژوه و مفسر قرآن"، دوفصلنامه مطالعات روش شناسی دینی، سال اول، شماره اول، بهار و تابستان ۱۳۹۳.

۳۰. بابایی، علی اکبر، "مرآه الانوار و مشکاه الاسرار"، نشریه معرفت، ۱۳۸۳، شماره ۸۳

۳۱. حاج احمدی، محمود، "بررسی کاربرد قواعد در تفسیر مجمع البیان"،

۳۲. محمدی مظفر، محمدحسن، "رویکردهای اخباریان شیعه به تفسیر بی.تاد لوسن"، ماهنامه آینه پژوهش، ج ۱۳۶، قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۶۹.

۳۳. -----، "رویکردهای اخباریان شیعه به تفسیر"، آینه پژوهش، آذر و دی ۱۳۹۸، ش ۱۲۵.

۳۴. معارف مجید و مروجی لیلا السادات، "عاملی اصفهانی و تعامل با روایات باطنی با رویکرد به دو مقدمه ی مرآه الانوار و مشکات الاسرار"، فصلنامه علمی-پژوهشی حدیث پژوهی، سال چهارم، شماره هشتم، ۱۳۹۱.

۳۵. ----- "مبانی تأویل از منظر عاملی اصفهانی در کتاب مقدمه مرآه الانوار و مشکاه الاسرار"، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، پرتال جامع علوم انسانی.

نرم افزارها

نرم افزار جامع الاحادیث، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی.

